

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .

Egész évre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Iparoktatás.

Hazánk iparoktatásának gyors fejlődése méltán magára vonta a külföld figyelmét is.

Ha művelődésünk ez ágának multját vizsgáljuk és más nemzetekével összehasonlítjuk, ezért a multért sem kell sokat restelkednünk. Mert az egész iparoktatás, úgy a mint azt most a nyugati népeknél virágzása teljességében látjuk, sehol nem idősebb egy felszázadnál. És a mi iparoktatásunk kezdetei is ugyan annyi időre nyulnak vissza, az Országos Iparegyesület ugyanis a szabadságharcot megelőző években nyitotta meg Budapesten az első tanonciskolát.

Ezzel kapcsolatban nagyon érdekes a megemlítésre, hogy a világ egyik legelső iparos nagyhatalma, Anglia, csak 1852-ben gondolt először a rendszeres iparoktatás szervezésére. Okot erre egy sajtósági véletlen adott: az angolok ugyan is addig azt hitték, hogy az ipar terén elvitathatlanul az övék az elsőség s hogy ezt a dicsőséget szemléltethetővé tegyék, egy új gondolattal álltak elő és meg is valósították, ők rendezték az első világkiállítást.

A kiállítás fényesen sikerült, hatmillió fölül látogatója volt, de ezek nem az angol ipar diadalát látták, hanem a franciákét, sőt a németek is elébök vágtak. Maguk az angolok is kénytelenek voltak ezt átlátni.

Keirhatatlan leverő hatása volt ennek, mit a nagy kiábrándulás követett, majd józan mérlegelése azoknak az okoknak, a melyek e vereséget okozták. A kormány bizottságot küldött ki s ez kons-

tatálta, hogy Angliának kitűnő egyetemei vannak, népoktatása azonban nem ér semmit. Ha tehát versenyképessé akarja tenni iparát, reformálnia kell népoktatását és csak mikor ezzel elkészült, gondolhatott arra, hogy szervezze az iparoktatást.

Tanulságos példa Anglia eljárása. Ha azt akarjuk, hogy fejlett iparunk legyen mindenekelőtt népoktatásunkat kell a legmagasabbra emelnünk. Nem szabad, hogy egyetlen felnőtt ember is legyen Petrozsényben, ki legalább írni és olvasni ne tudjon. Németország ipara mainap már nem csak jószág, hanem izlésdolgában is versenyre kél, a fejlett francia iparral. Mig Orosz- Oláhország minden védvámja dacára sem képes ipart teremteni, mert lakosságának hátramaradottsága, tudatlansága, fejletlen szellemi képességei ezt meg nem engedik. Magyarországi ipari hátramaradottsága miatt, azonban nem kell kétségbeesnünk, mert ha Anglia 1852-ben még csak ott tartott, hogy népoktatásának szervezéséről kellett gondoskodnia s 30—35 évvel később már szinte utolérhetetlen magasra emelte iparát, akkor nekünk nem kell tartanunk attól, hogy a külföld teljesen elnyomja zseme iparunkat.

A mi állami népiskoláink nem csak a városokban, hanem a vidéken is szinte mintaszerűek és az ezekkel kapcsolatos iparostanonciskolák közel 80.000 mesterinasznak nyújtanak részben ismétlő s legújabbban már szakoktatást is.

Az alap tehát, amelyen iparoktatásunk épülete fölemelhető, elég jól meg van vetve.

Az 1885-iki, de még inkább az ezredévi kiállítás óta, mikor is Sztéryni József, akkori minisztertanácsos állt az iparoktatás élére, tényleg

sok történt. Kitűnő szakiskolák létesültek, amelyek szervezése és vezetése előismerést érdemel és ezek több száz szakembert képeztek a hazai iparnak. E szakiskolák mellett tanfolyamokat szerveztek, a már kenyérkereső iparos pályán alkalmazott segédek számára, e tanfolyamok az esti órákban nyújtanak elméleti és gyakorlati szakoktatást és ott, ahol az iparos ifjuság értékeket felismerte — elegendő látogatásban is részesülnek.

Petrozsény figyelmét minden irányban kiterjesztő, ipariskolai bizottsága szintén akart ilyen esti tanfolyamokat meghonosítani a mesterlegények, vagyis iparos segédek részére s a megfelelő tanítói állomásra pályázatot is hirdetett; de amit talán mos nem sikerült, a helyes irányba vezetett és évről-évre nagyobb eredményt felmutató ipar-tanonciskola, lelkiismeretes buzgósággal működő tanárainak iparkodása folytán, rövid időn eredményre fog vezetni.

Mindez azonban bármily dicséretes törekvést mutat is s bármely elismerésre méltó eredményeket szült is, csak egy csöpp a tengerben. A szakemberek maguk is tisztában vannak ezzel és gondoskodásuknak kiváló tárgya, hogy mikép lehetne a rendelkezésükre álló csekély anyagi erővel még nagyobb eredményeket elérni, illetőleg mikép lehetne a magyar iparos nemzedék készségét arra a fokra emelni, a melyen versenyképességét a külföldiekkel szemben egész tömegre nézve biztosíthatassák.

Mert a hazaszeretetnek s népünk iránt tartozó kötelességünknek teljes negligálása azon felfogás, hogy annyi iparos elemet hozunk be az országba a mennyi épp szükséges, minden ipari foglalkozás

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” TÁRGYÁJA.

ÉN BOLDOG VOLNÉK . . .

Ha minden csillag én reám ragyogna,
Ha minden róza nekem illatoznék,
Ha minden hozzám sirna, zokogna:
Te nálad nélkül boldog még se volnék,
Ah, úgy se volnék . . .

S ha minden felhő én reám borulna,
Ha minden tüske engemet sebezne,
Ha minden gunykacaj utánam zugna:
Oda simulnék a te hű szivedre
És boldog volnék . . .

Nil.

Hulló levelek.

Halk zizegéssel hull le az első s a mint fáradtan élémbe lebben, mintha fájdalmasan felsóhajta kicsi, száraz teste. És sóhajására száz sóhaj felel, mintha megleveledne körülöttem az erdő, szomorú, fájdalmas rebbenéssel hullnak, hullnak a sárga falevelek.

Szegény kicsi halottak első áldozatai a korán beköszöntött fagynak, első hírnökei az eljövendő pusztulásnak! Miért hogy éppen nekik kellett megkezdeni a keserves vándorlást, le a sudár koronáról, a kék magasságból a fekete hideg földre? És a hogy átsuhan rajtok az októberi szellő, megremeznek és újra felszáll

az avarból, a lombok közül, a fejem felett; közlőből, távolból a haldokló levelek szomorú búcsúszava.

Előttem, az asztalon fekszik egy piciny, sárga tölgyfalevél, olyan szép formás még most is, mintha valami anygalka vágta volna ki, finom kis ollóval, óvatosan, rendesen. És megszólal:

— Lásd, már lehullottam és még nem is éltem. Tavasszal, hogy kibújtam a meleg, puha takarórügyekből, mindjárt kezdődött az én szenvedésem. Vélem együtt bujt ki egy rettenetes kis vadállat, a ki folyton kintzott, rút petéit reám rakta, hogy szép zöld kabátom csupa sárga folt lett. Soha méh reám nem szállott pihenni, még a napsugár is megvetően siklott el fölöttem. És most — meghalok.

A másik pillanatban már karjaira kapta a szellő, szép gyöngöden lefektette a sárguló pázsírra.

Ekkor a lábaimnál szólt meg egy kis panaszos hang, melybe azonban valami elfojtott diadal is vegyült. Az orgona bokor alól hangzott. Bizony ott feküdtek barnán összegyűrve szép, szív-alaku, sötétzöld levelei.

— Mi is meghalunk — suttozták — de mi élünk! Nevető zöld rügyeinkkel mi köszöntöttük elsőnek a tavaszt. Illatos, színes virágtestvéreink fehér és lila fürtjei harangozták be a kikeletet. Hogy zsongtak körülöttünk a méhek és pillangók, mily szeretettel fogadtak az emberek és a piros ajkú lányok, hogy rakták tele velünk fehér leány szobájukat, Amint reánk hajoltak hány leányszív édes, tavaszi álmát lestük meg. Most még zörgő harasztá váltunk és könyörtelenül taposnak rajtunk keresztül.

Szólt a harmadik hang, fáradtan csilingelő, mint valami megrepedt ezüst harangocská:

— Fürödtem az első napsugárban, fecskék suhantak nyilsebesen felettem, alattam ezüstösen ringtak a habok, de ezüstösebb volt a ruhám csillogása. Én, a kis nyírfalevél, voltam a legszebb, csak úgy világítottunk ki az erdő sötét zöldjéből, haloványzöld ezüstszerű lombjainkkal. Megremegett a napsugár is, ha megcsókolt, a sok piciny virág is remegett a gyönyörűségtől, ha csipkék árnyékunk játszadozott rajtuk. Most is, a haldoklásban is a legszebbek mi vagyunk, de azért fáj a halál!

Kicsi, vékony hangja elcsuklott, a szellő pedig gyöngöden, de kérlelhetlenül, sodorta a közös sir felé.

És most, mintegy nagy, szárnyaszegett madár, nagy hársfa levelet kerget hozzám a szél, Lassu méltóság a hullásában is. Az utolsó ő, aki smaragdzöld leveleit kibontja a tavaszi verőfényben, az utolsó a haldoklásban is; most még csak egy-két levele hull, azok is komolyan, nesztelenül lapulnak az anyaföldhöz. Nem zugolódna és nem panaszkodna, tudja ez mindenek sorsa, a nagy láthatatlan kéz azért bontogatta ki tavaszkor védő rügyeiket. Rügyezni, élni, elenyészni és újra rügyezni és újra elenyészni — az élet ez, a maga kérlelhetetlen következettségével.

És hullnak, hullnak a karsu bükkfalevelek, a piciny, remegő akáclevélké, a sudár jegenye zöldhajtásai, a szomorú fűz apró szíromszemű zöldje, az illatos hársfa aranyszínű levelei, a gesztenyefa finom, ötágú tányérjai. A jázminbokor, a galagonya, ezer és ezer fa, ág és bokor hullatja tavaszi büszkeségét, nyári díszét, hogy felvegye a késő őszi nyirkos, szürke fátyolát.

És a közös sirban alig van köztük különbség, egy szintű, zörgő avar lesz lábaink alatt.

teljesítésére s ezek gyermekei igaz és hű polgárai lesznek a hazának s ügyet sem vetünk azon ezrek és százazrekre kik ez által kényszerítettnek itt hagyni apáik földjét, melyről azt remélték, hogy az ők és gyermekeik elhuló porait és e szent hantok fogják betakarni. Ilyenformán kicserélni az ország lakosságát, a helyett, hogy a meglevő elemet képessé ügyekezni tenni a haladó kor kötelességeinek megfelelő életföntartására. Igenis nem kicserélni az ország lakosságát teljesen idegen elemekkel, hanem minden tudásunkkal, jó akaratunkkal és ügyekezettel arra törekedni, hogy az ország lakosságát képessé tegyük minden ipari foglalkozás végzésére. Az alap meg van vetve, ezen kell tovább építenünk. Mivel intenzívebbé kell tennünk népoktatásunkat. Iparostanonciskoláinkban kedvelté kell tennünk a szellemi továbbképzést. Ügyekezni kell minél előbb felállítani a tervezett fém- és faipar iskolát, hová a polgári és a középiskola alsóbb osztályait végzett növendékeket kell fölvenni s ezeket elméleti és gyakorlati oktatásban részesíteni. Igen értelmes és jóra való fiúk nevelődnek benne az iparos pályákra. A Zsilvölgy folyton szaporodó iparos lakosságának gyermekei előtt ezáltal, biztos, jövedelmező szép pálya nyitnaték meg.

y.

Bizalmi nyilatkozat.

Örömmel közöljük az alábbi „Nyilatkozatot”, mely egy minden tekintetben érdemes tisztviselő méltatlan meghurcoltatásával szemben polgártársai bizalmas elismerésének kifejezése.

Most, midőn az önző ámitással tévedésbe ejtett bányamunkások visszatértek életfennmaradásuk, boldogulásuk forrásához; midőn az áldatlan izgalmak elmúltak; a félreértések elsimultak s megszokott hasznos foglalkozása körében élvezzi a Zsilvölgy lakossága a békés munka áldását: elérkezettnek látjuk az időt arra nézve, hogy az önző számításában csalódott orsz. munkásvédő

Ki hajolna le hozzájuk, ki mondván: Nini, ez a sudár tölgyünk levele ez ez itt pedig a lombos bükkfa egyik gyermeke, pedig mennyi hús árnyat adott a rekenő nyári melegben. Ez meg az esüst dereku nyírfáról való, ennek meg halvány lombjai kopogtattak ablakomon reggelente. A hársfák sárgás-aranyos lombjai is mind itt vannak. Édes, illatos hársfaírok! Hol vagytok esodás, varázsos nyári éjszakák? Hogy suttogtak a lombok felettünk, fejünkre és vállunkra, hogy hullott alá a sok bódító illata, szöke hársfa virág! És az organa bokrunk! Lám, lám, az is már itt nyugszik. Bizony már csak eljött az ős, itt hagynak a kis levélkék!

De nem mondjuk ezt, legfeljebb szétnézünk a ritkuló erdőben, a sárguló kertben is gyönyörködünk az ezer és ezer új szín árnyalatban. Itt arany, ott meg bronz, sötét-barna és vörhenyes, halovány-sárga és erős zöld és némely helyütt bíborban gyul ki a hegyoldal. Milyen nagy lett erdő, ritkuló lombjai között, hogy bele lehet látni legszentebb mélységeibe. És milyen átlátszó kék az ég és ezek a lila kék vonalak és árnyalatok.

Istenem milyen szép az ős! Azokra a szegény halottakra pedig nem gondolunk, a léptünk könnyű, a mint kicsiny testükön áttapossuk és gyönyörűséggel szívjuk magunkba az ős csodás varázsát. És az ő haláluknak köszönhetjük, nekik a ritkuló erdőt, a csodás lombárnyolatokat, ezt az édes, jóleső melankóliát, mely-mely el fog ősszel az erdőben.

Fájdalom, hogy itt van most már az igazi temetésük, eső kopogás, szélsívitás mellett; azok a halovány és sötétzöld levelek, az üdék és szépek most lesznek egygyé a sáros, a fekete földdel. A mint egyhangú kopogással hull az eső s vigan pattogó tűzhely mellett ülünk, eszünkbe se jutnak a szegény levélkék, melyek most irgalmatlanul áznak-fáznak az őszi eső alatt. És soha csalogánydal és májusi harangszó nem kelti fel őket többé. Ez a halál feltámadás nélkül, az örök megsemmisülés.

Hulljatok, hulljatok! Sőhajtásokkal összevegyül az én sőhajtásom és megsíratlak benneteket a lelkeim mélyén, kis haldokló, nyári barátaim.

Gy. L.

szövetkezet központi vezetőségének szolgálatában álló sajtónak az országos közvélemény megtevése érdekében irányuló rosszhiszemű igazgatásával foglalkozunk és az a maga értékére leszállítsuk.

Az érintett hírlapok támadása a bányász-sztrájk tartama alatt Janza Vazul elyettes főszolgabíró személye és kötelesség szerű eljárása ellen irányult, aki felelősségterhes állásában mindenkor a legnagyobb jóakarat, önfeláldozással határos odaadással s bölcs mérséklettel munkált a törvényes rend, az áldásos és óhajtott béke helyreállításán.

Aki közpályán működik, az ki van téve a nyilvánosság ítéletének. De Janza Vazul h. főszolgabíró a tendenciós hírlapi közlemények egyéni tisztességében, puritán becsületességében támadják meg.

Mi, Petrozsény polgárai tudjuk részrehajlatlanul s önzetlenül mérlegelni azt a sikeres tevékenységet, melyet nevezett h. főszolgabíró 15 évi működésének ideje alatt, de különösen a most lezajlott válságos napokban itt a Zsilvölgyben kifejtett. Reánk hárul tehát az az elutasíthatatlan feladat, hogy neki a méltatlan megtámadásokkal, indokolatlan meghurcoltatásokkal szemben megfelelő elégtételt szolgáltatassunk, mert csak mi tudjuk, hogy éppen a bányamunkások érdekeinek védelmére irányult legfőbb törekvése, mi tudjuk, hogy anyagi függetlenséggel párosult, kerrekt jelleméhez a megvesztegetés galád vádjá nem férhet, miért is, midőn Janza Vazul helyettes főszolgabíró személye, 15 évi közéleti és hivatali, különösen pedig a legutóbbi válságos időben tanúsított korrekt és sikeres működéséért őszinte, igaz elismeréssel s rendíthetetlen bizalommal adózunk; úgy a népboldogító hírlapok tendenciós gyanúsításait, mint rosszakaratu téves híreszteléseit visszautasítjuk.

Petrozsény 1906. szeptember hó.

Jóánovits János, Zádory Károly ipartestületi elnök és titkár. Marek Mór, Varjassy István Polgári Olvasókör elnöke és titkára, megye bizotts. tagok. Weisz Rezső kereskedő, községi képviselőtestületi tag. Szűszer M. kereskedő, községi képviselőtestületi tag. Szűszer B. kereskedő, nagytőzsdés. Dávidék János könyvelő. Dr. Grosz Ignác ügyvéd. Reiszner József kereskedő. Figuli Antal nyomda- és laptulajdonos. Grosz Herman keresk. megbízottági tag. Roth Frigyes iparos. Wagner Gy. vendéglős. Földeáki József iparos. Grosz Jakab iparos. Váradi Vilmos sör nagyraktáros, képviselőtestületi tag, hitközségi elnök. Lakner József főgimn. tanár. Cirbesz Dezső f. tanár. Marer József f. tanár. Derzi Ö. f. tanár. Priváry Géza f. igazgató. Jámor Miklós főgimn. tanár. Esztergályos Ágoston f. tanár. Reuter Aladár f. tanár. Pelger Mihály ág. hitv. ev. lelkész, képviselőtestületi tag. Radik István gör. kath. esperes, megyebizotts. tag. Kósa Mihály evang. reform. lelkész, képviselőtest. tag. Stanka Ávrám gör. kel. lelkész, képviselőtestületi tag. Rotter Antal m. kir. posta- és távirda hivatalfőnök. Rosenberg Salamon vendéglős. Farkas János iparos. Divók Béla iparos. Roth Béla iparos. Schwarz Vilmos iparos. Vrbász Ignác iparos. Roth Ede iparos. Bartalits János iparos. Oprea János iparos. Kozák György iparos. Cihovszky Ferenc cukrász. Sárosy József iparos és temetkezési vállalkozó. Paki Ferenc iparos. Joszin V. iparos. Lusztig Jenő iparos. Weisz J. iparos. Junger S. iparos. Kluger F. iparos. Bányai J. i. háztulajdonos, ktestületi tag. Leaciu D. kereskedő. Zárda V. iparos, háztulajdonos. Jakóbi Gy. iparos. Jonuc Mojsze vállalkozó, háztulajdonos. Bizi Jon, Homan Jon kereskedők. Dr. Weisz József orvos, képviselőtestületi tag. Hermann Adolf kereskedő, megyebizottsági tag. Hermann Béla kereskedő. Lamm Filöp kereskedő. Petrasits L. iparos. Junger Samu iparos, háztulajdonos, megyebizottsági tag. Groszek V. iparos, háztulajdonos. Steiner R. kereskedő. Kantner János kincstári mérnök. Török Mór ügyvéd. Róth Manó ügyvéd. Spitzer J. hivatalnok. Klein t. cég kereskedő, képviselőtestületi tag. Nagy Miklós nyug. állami tanító, képviselőtestületi tag. Ullmann L. bor- és terménykereskedő, megyebizottsági tag. Grünfeld Dávid iparos. Manita Jon kereskedő. Spitzer Fábán iparos. Schneweisz Dezső kereskedő. Fischel Vogel kereskedő üzletvezető. Nyiri A. hivatalnok. Süszer J. kereskedő. Süszer Simon kereskedő. Szokol Dénes háztulajdonos. Friedman Bernát vendéglős. Grausam K. kereskedő, megyebizottsági tag. Dávid Lázár hivatalnok. Azzola János vállalkozó, megyebizottsági tag. Tribusz Gyula máv. állomásfőnök. Spiegel Sándor osztálymérnök. Pick Samu takarékpénztári pénztárnok és megyebizottsági tag. Polyák Gusztáv fátalep tulajdonos.

—□—

Mükedvelői előadás.

A petrozsényi banya altiszt-kör derék és minden tekintetben dicsérendő munkát végzett, a midőn a f. év szeptember hó 30-an, a Wagner szálloda nagytermében a kör felszerelésének gyarapítására mükedvelőivel előadatta Csiky Gergely: „Nagymama” című 3 felvonásos vígjátékát. Nem tudjuk eléggé dicsérni a törekvést, melylyel a derék mükedvelők oda tudtak hatni, hogy a nehéz, sőt inkább erejüket majdnem felülmúló szindarabot, oly szépen és élvezhetően adtak elő, hogy előadásuk messze felülmulta az itt látott mükedvelői előadásokat.

Ercs próbára voltak kitéve a derék mükedvelők, de ők megküzdöttek a terhes feladattal, minden méltó elismerése volt, a nagyszámu szép és intelligens közönség, kiknek soraiban ott láttuk közéletünk nem egy jelesét családjával, felhangzó tapsa.

Csiky Gergely „Nagymama”-ja próbára teszi a rontimirozott színészt is. Annál inkább dicsérendő a derék mükedvelők törekvése, kik a minden ízében átgondolt szerepükben oly hiven alakítottak, hogy gyakran elfeledtük, hogy csak mükedvelőkkel állunk szemben. A betanulás, rendezés semmi kifogásolni valót nem hagytak fenn.

A címszerepet, (Szerémi grófnét) Marossy Vincénét urasszony személyesítette, sok természetességgel. A szép és jó nagymamák mintaképét eleganciával és sok természetes édességgel hozta a színpadra és több jelenetében kitűnő alakításaival frepetikus tapsokra ragadta a közönséget. Mint mükedvelőnt először láttunk Marossy urasszonyt a színpadon. Remélhetőleg még lesz alkalmunk gyönyörködni kitűnő alakításaiban.

Marossy urasszonynak méltó partnere volt Müller Mici k. a., egy bájos barna teremtes a ki szíveségből vállalta el a nehéz (Mártha) szerepét, melyet sok kedvességgel és bájjal adott elő és a „nagymamával” együtt sok tapsot és virágot aratott (Ernő), szerepében Buda Zsombor sok rontimeval játszott. A mükedvelők egyik leghasznavehetőbb tagja. Szerepében sok intelligenciát és természetességet tudott önteni. Marossy Vincénének (Örkényi Vilmos ezredese) kabinet alak volt, a családias hiven személyesítette a marcona ezredet.

Opra János (Kálmán) szerepében a komoly szerelmest meglepő intelligenciával játszotta, a különben is csinos alakításával feltűnést keltett Irotka Józsa k. a. (Piroska) szerepében bájos volt; alakításával sok tetszést keltett Lázár Róza k. a. (Timár Karolin) szerepében sok ügyességet és jártasságot tanusított.

Sok derűtséget hoztak a színpadra Schierl J.-né u. a. és Müller Alajos. Előbbi (Seraphine), utóbbi (Todorka tanár) szerepében harsogó kacajt idézne fel, nincs ma holnap 25 éves eljegyzésük jubeliumát tartó szerelmeseik.

Schierlné u. a. betétül két szép dalt énekelt, tanújelét adva kitűnő iskolázottságának és remek szép énekeit. A közönség hálás tapsokkal jutalmazta, Pittner Sándor (Kosza Sámuel) szerepében kifogástalan volt, míg Györke Juliska k. a. (Galambosné) szerepében annyira bele élte magát, hogy egyetlen szava, vagy mozdulata elég volt, hogy a közönség jóízűt nevéssen és tapssal jutalmazza a kisasszony ügyes alakítását.

Kis epizod szerepükben Krainik Mariska, Duffek Marietta, és Divók Emma állottak meg helyüket, míg Jekel József pár szónyi szerepében, mint pincér keltett derűtséget.

Az előadásnak úgy anyagi, mint erkölcsi kitűnő sikere biztosíthatja derék mükedvelőinket, hogy jövőben is hasonló telt házak fognak gyönyörködni játékaikban.

A jól sikerült előadást kivilágos-kiviradig tartó tánc követte.

Alugyi.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Háláadás. Folyó hó 4-én apostoli királyunk nevenapján a róm. kath. templomban háláadó isteni tisztelet tartatott. Részt vettek az összes hatóságok, felekezeti különbség nélkül a főgimn. tanuló ifjúsága, a szt. Ferenc-rendi zárda és a társulati iskola összes növendékei tanáraik, illetőleg tanítóik, tanítónők teljes számu vezetése alatt. Az állami iskola is képviselve volt.

— Az aradi vértanuk gyászos halálának tagnap volt évfordulója Petrozsény lakossága gyászünnepe rendezett. A róm. kath. templomban Buday J. plébános énekes gyászmisét mondott, melyen a gimn.

növendékei tanáraikkal együtt jelentek meg. Az ev. ref. egyházban pedig Kósa Mihály lelkész mondott határos és hazafias beszédet. Az az erő, amely nagyjaink emlékezetéből és kultuszából háromlik a nemzetre, ön tudattá és nemzeti önértékké, növekedik, a mely a jelen harczeit megkönnyíti és a jövő reményeinek megvalósítását elősegíti.

— **Jubileum.** Bóga Károly a dévai tanítóképző-intézet igazgató-tanára f. hó 4-én ülte 25 éves tanári működésének jubileumát nagy ünnepek között. A tanári kar, a képezde igazgató tanácsának tagjai és a tanfelügyelők nejeikkel együtt jelentek meg az ünnepélyen. Mi is egészségesen töltendő hosszú életet kívánunk a jubilánsnak és kedves családjának. N.

— **Előléptetés.** A m. kir. belügyminiszter 98583. 1906. szám alatti rendeletével Buda Károly főszolgabíró elölptette a jól kiérdemelt VII. fizetési osztály III. fokozatába.

— **Halálozás.** Galaczi ifj. B u d a Géza russi föld-birtokos. közg. biz. tag mult hó 28-án Russon elhunyt. Temetése a megye előkelő közönségének nagy részvéte mellett mult hó 30-án ment végbe Russon, ahonnan a halotttetemeit Galacra szállították és ott helyezték öröknyugalomra családi sírboltjában.

— **Műkedvelői előadás.** F. év szeptember 8-án műkedvelői előadást tartottak, mely táncmulatsággal végződött, a „Bányaaltisztí Olvasókör” felszerelésének gyarapítására, mely ugy szellemileg, mint anyagilag igen szépen sikerült. — Felülfizettek: Maderspach Béla 7 K. Henrich Viktor bányagondnok 6 K. Br. Ehrenberg és családja 5 K. Blascheck Aladár főmérnök 3 K. Frosch Pál bányagondnok, Erdős László királyi állatorvos, Szüle László 2—2 K. Özv. Berger Adolfné urnő és Kekel József főaknász 1—1 K. Ifj. Fodor I. 60 f. Angyan Ferenc aknász 50 f. Stanek Károly 20 f. összes felülfizetés 30:30 K. Összes bevétel 321:80 K. Kiadás 106:70 K. Marad t. bev. 215:10 K.

— **Sorozás.** Hunyadvármegyében a következő terv szerint ejtik meg a sorozás és pedig: a sorozó bizottság működik Petrozsényben október 15., 16., 17., 18-án; Pujon 19., 20-án; Hátszeg városban 22-én; Hátszeg járásban 23., 24., 25., 26-án; Pogány Béla alispán v. helyettese, mint polgári elnök vezetése mellett. Brádon 29., 30., 31-én; Körösbányán november 2. és 3-án; Borbáth Vilmos árvaszéki elnök elnökle mellett. Vajdahunyad járásban 6. és 7-én; Vajdahunyad városban 9-én, Csulay Lajos vm. főjegyző elnökle mellett. Déva városban 10-én, Borbáth Vilmos árvsz. elnök elnökle mellett. Déva járásban 12., 13., 14-én; Algyógyon 16. és 17-én, Pogány Béla alispán, vagy helyettese elnökle mellett. Szászvárosi járásban okt. 31-én és november 2. és 3-án; Szászváros városban 5-én, Berivay János birtokos, mint polgári elnök vezetése mellett. A sorozásra felhívott I. II. III. korosztálybeli hadkötelesek száma: a petrozsényi járásban 416 s körülbelül 180 idegen; a puji járásban 402 idegen; Hátszeg városban 43, 10 idegen; Hátszeg járásban 902, 30 idegen; brádi járásban 631; körösbányai járásban 509; vajdahunyadi járásban 503; Vajdahunyad városban 56, 5 idegen; Déva városban 97, 10 idegen; Déva járásban 744, 10 idegen; Algyógyi járásban 488; szászvárosi járásban 619, 20 idegen; Szászváros városban 96.

Folyó évi október hó 15-én Lupény, Vulkán és Petrilla körök 1885., 1884. és 1883. szül. évbéli állítás kötelesek; 16-án livazényi kör és Petrozsény község 1885., 1884. és 1883. szül. évbéli állítás kötelesek; 17-én Petrozsény járás területén tartózkodó idegen állítás kötelesek csak azok, kik fősorozásra idézve lettek.

— **A temetkezési egyesület első halottja.** Társulásban van erő. Ennek az állításnak igen szép bizonyítását láthatjuk a temetkezési egyesület életében. Ugyanis az emberi kor nagyobb életfordulatai akár akarva, akár akaratlanul következnek is be, mindig nagyobb anyagi kiadásokkal járnak. Ha még kész akarva akarunk nagyobb életforduló pontokon átesni, akkor anyagilag is rákésztünk arra, de hátha váratlanul lep meg bennünket pl. a halál. A szülők, vagy rokonok fájdalmát nagyban növeli az anyagi zavar, mely nem csupán a váratlan esetkor, de néha azután hosszú időn át nehéz teherként nyomja az utódok vállát. Ezen akart és akar segíteni a temetkezési egyesület, midőn megalakult községünkben. Első tagját folyó hó 3-án temettette el Tancel Vilmos 27 éves bányász legény személyében. A szülők temetkezési költségül az egylettől 100 koronát kaptak, ami mindenesetre ilyen váratlan alkalomkor legnagyobb jótett. — Az egyesület vezetői kérik, a kik még be nem fizették a megboldogult után járó díjakat, azok szíveskedjenek, mennél hamarabb kötelesegeiknek eleget tenni. — Új jelentkező tagok felvételnek.

— **Millió iparvállalat alapítása.** Egy francia pénzcsoport öt millió korona részvénytőkével Petrozsényben nagyszabású iparvállalatot szándékozik létesíteni. Az új gyár villamos úton állítana elő alluminiumot és egyéb fémeket. A telepet vízi erőre akarják berendezni.

Pesti Napló.

— **Megölte a főnöknőjét.** Mint Arnoldsteinből (Stájerország) írják, Komplosch Lipót kereskedő segéd előbb magát, aztán főnöknőjét megölte. A tett oka ismeretlen.

Pesti Hírlap.

— **Műlátványosság és céllövöld.** Petrozsényben a Kossuth-téren felállított műcsarnokban 20 fillér belépti-díj mellett a világ minden részéből a legszebb látványosságok láthatók.

— **Jó házikoszt kapható. Megtudható e lap kiadóhivatalában.**

G S A R N O K.

ŐSZI RÓZSÁS . . .

Őszi rózsás kertben
Virágszedő lánykák,
Őszi rózsát szednek,
Szép csokrokba rakják.

Virágszedő lánykák
Mindenki tudja,
Kinek adja majd, ha
Kész lesz csokrocskája.

Jó anyjoknak viszik
Az ártatlan lelkét,
Jó anyjuk majd érte
Csókokkal fizet meg.

Én is szedegetek:
S koszoruba fűzöm.
Hát én kinek adjam? . . .
Csak ezen tűnődöm.

Ugyan hová tenném!?
Ugyan kinek adnám!?
Lábaidhoz teszem
Leendő szép arám.

Hát én mit kapok majd
Viszonzásul tőled?
Nem kérek én sokat,
Csak ártatlan szíved.

* * *

Viszik a kis lányok,
Viszik a virágot.
Kik tudják, hogy kiknek
Megdicserik nagyon.

Én is koszorúmat
Veszem, s megindulok
Dobogó szívvel, mint
Ama kis leányok.

Senki sem kérde meg,
Hogy azt kinek szántam;
De mindenki megszól,
Nevet érte rajtam!

Mindenki tudja, hogy
Tiltva van szeretnem.

S nem él anyám, kinek
Szabad volna vinnem.

Hát így hová tenném?
Ugyan kinek adnám? !
Zsámfolydhoz teszem
Szeretett szűz Anyám.

Viszonzásul Tőled
Nem kérek egyebet,
Oh adj! Oh adj nekem,
Egészen más szívet.

Dadi.

Felelős szerkesztő: Zádory Károly.
Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

7985/906. szám.
tkkvi.

Árverési hirdetmény.

Préda Juon Stefoje u. m. kisk. Morus Vaszia, — Juon és Szávéta t. és t. gyámja Stefoje Préda Vaszia, Stefoje Préda Ilina, Stefoja Préda Mária, Stefoja Préda Juon, Stefoja Préda Dumitru végrehajthatónak Tyirik György a Demeteré, Balog Dánielné sz. Tyirik Mária, Tyirik Demeter és Reszkoleán Dumitru Tyirik petrillai lakos végrehajtás szenvedettek elleni végrehajtás ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 380 kor. tőkekövetelés 28 kor. 20 fillérben már megállapított, valamint jelenlegi 21 kor. 55 fillér és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881.: LX. t. c. 44. §-a alapján és a 146. §. értelmében a dévai kir. törvényszék puji kir. járásbírószék területén lévő Petrilla község határában fekvő a petrillai 209. sz. tkjvben A. + 1. rdsz. 3480, 3484, 3487., 3488., 3489. hrsz. faház, kert, kaszáló és szántóra 406 kor. 2. rdsz. 3501., 3502. hrsz. szántó és kaszálóra 15 kor. 3. rdsz. 3517. hrsz. szántóra 4 kor., 4. rdsz. 3813., 3715. hrsz. kaszálóra 246 kor., az 5. rdsz. 3787. hrsz. kaszálóra 19 kor., 6. rdsz. 3798. hrsz. kaszálóra 7 kor., 7 rdsz. 3809. hrsz. kaszálóra 180 kor., 8. rdsz. 3917. hrsz. kaszálóra 35 kor., 9. rdsz. 3923. hrsz. kaszálóra 75 k., 10. rdsz. 3930., 3931., 3932. hrsz. kaszáló és kertre 60 kor. ezennel megállapított kiküldési árban elrendeltetik, azzal, hogy a Tyirik Dumitru és özv. Tyirik Demeter javára bekebelezett szolgáltatások ezen árverés által nem érintetnek.

Az árverés megtartására határidőül 1906. évi október 20-ik napjának d. e. 10 órákor Petrilla község házához tüzetik ki,

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárat 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés napjától számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 15 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 15 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt a hátszegi kir. adóhivatal, mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tkvi hatóságnál és Petrilla község előljárósága házában tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fent kitett tkjvben feljegyeztetni rendeltetik.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.
Hátszeg, 1906. július 27-én.

Gorove Viktor,
kir. aljárásbíró.

MEGHÍVÓ.

A „PETROZSENYI VILLOMOSSÁGI RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG”

1906 október hó 16-án d. u. 5 órákor a Petrozsényi takarékpénztár helyiségeiben alakuló közgyűlést tart, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

Tárgy:

Alapszabályok megállapítása, igazgatóság kinevezése, felügyelő-bizottság megválasztása.

Petrozsény, 1906 október hó 4.

Az alapítók.

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLO.

A legszebb gyümölcsfák.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-olaj.
1 millió előkerítés csemete.
Szállítási és Diszponerjék és Rozsák.
Bogyógyümölcsök stb.

Kifügésztetlen szőlőoltványok.

1 1/2 millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai szima és gyökerez szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER és TÁRSA, és AMBRÓSI M.

HIRDETÉSEK

LEGOLCSÓBB ÁR-
O SZÁMITÁS O
MELLETT FELVÉTELNEK
O E LAP O
:KIADÓHIVATALÁBAN:
PETROZSÉNYBEN

OLCSÓ TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖK:

A nagyszabeni általános takarékpénztár ad földbirtokokra és szilárd bérházakra félévi, tőkét és kamatokat magukban foglaló egyenlő részletekben teljesen törleszthető kölcsönöket 6 %, 5, 3/4 %, 5, 1/2 %, 5, 1/4 %, 5 %, és 4, 3/4 %, (csak földbirtokokra) tiszta kamatláb mellett, 15, 18, 23 és 32; 10, 25, és 40; 27, 1/2, és 44, 1/2; 35 és 41; és 50 évi törlesztésre.

Megkeresések a következő címre intézendők:

NAGYSZABENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR KÉPVISELŐSÉGE
Déva, (Herman-ház.)

Egy egész új citera eladó.
A CITERA nagyon szép és elegáns díófa tokba van elhelyezve. A venni szándékozók megtekintés végett **Borbély K.** tulajdonoshoz a szolgabírói irodába kéretnek.

Üzletmegnyitás.
Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a főútcán a **Klein Testvérek** háza átellenében

FIÓK-ÜZLETET
nyitottam, hol a legfinomabb házikenyer, valódi szabeni kolbász, szalona, kitűnő sonka, továbbá kerti vetemények, ugymint: burgonya, káposzta, zöldség stb.; a legjutányosabb árak mellett, csakis nálam szerezhetők be.

A nagybecsült vevőközönség szíves támogatását kérve

vagyok tisztelettel:
Szentpály Dezső,
házikenyer-sütő Petrozsény.

Gyóroki must és karcos.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy vendéglőmben a legkitűnőbb — **gyóroki must és karcost** szolgállok ki vendégeimnek a legmérsékeltebb áron.

A f. év október hó 1-től kezdve éttermeimben **KITÜNŐ HÁZI KOSZTOT** szolgállok ki. — Egyben havi bérloket (abonenseket), a legolcsóbb feltételek mellett fogadok el. Céloom ugyanis a **rendkívül felszokkott étkezési árakat** a méltányosságig mérsékelni, ezért mindent elkövettem, hogy n. é. vendégeimet izletes jó ételek és italokkal a legmérsékeltebb árak mellett szolgáljam ki.

Társas ebédeket, vacsorák elkészítését, kiszolgálását jutányosan vállalom el.

Számos látogatást kér

Bózsá József,
máv. vasuti vendéglős.

Gyóroki must és karcos.

Van szerencsénk közhírré tenni, hogy a **C. O. Burns** rendszerű eredeti amerikai acél takarékperselyek

Petrozsényi Takarékpénztár Részvény-Társaság

megérkeztek és azokat intézetünk helyiségében minden jelentkezőnek, a ki az első alkalommal legalább 5 korona betétetel helyez, kiadjuk.

Petrozsény, 1906. szeptember 22-én.

PETROZSÉNYI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

A mélyen tisztelt nagyérdemű közönség kényelmére a már régen óhajtott **hátsági engedelyzett cseléd elhelyező intézetet** a mai napon Templom-utcai lakásomban megnyitottam.

Intézetemben csakis olyan cselédek helyeztetnek el, kinek jó magaviseletéről, hűségéről, valamint szorgalmáról kellő információt nyertem; miért is kérem a mélyen tisztelt cselédtartó közönséget, hogy szükség esetén bizalommal hozzám fordulni szíveskedjék.

Tisztelettel: **SZENTPÁLY DEZSŐ.**

8 Telek- és téglatelep eladás. 8

A Maléa-utcaiban lévő téglatelepemet és a hozzátartozó tulajdonomat képező nagy telket szabad kézből eladom.

Loj Jakab tulajdonos.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Asztali szőlő.

Óriás-szemű, igen édes, delicat, vegyes, 5 kiló kosárban . . . **3-50 K.**

Hegyi asztali szőlő, fehér s rózsaszínű igen édes, 5 kil. kosárban **3— K.**

Muskatály szőlő, legfinomabb, vegyes, legjobb delicat faj, 5 kg. **6— K.**

Méz, jóságért szavatolva, 5 kg. edényben **7— K.**

Csomagolással s postai szállítási költséggel együtt. Ismét elárúsítóknak rendkívüli árkedvezmény.

PETROVITS és PANTITS,
— szőlőnagybirtokosok —
VERSEC.